

des de 1993

Centre Artesà
Tradicionàrius

Divendres 29 de març de 2019

22.00 h – CAT – T: 12 € / A: 10 € / AC: 6 €

CAT 25 ANYS

PRIMERA NOTA, LA CARRAU, JAUME ARNELLA, RIU
I BLAKAN PARADISE ORCHESTRA

L'octubre de 1993 el Centre Artesà Tradicionàrius iniciava les seves activitats després que l'Ajuntament de Barcelona adjudiqués a l'associació cultural TRAM, uns mesos abans, la gestió del centre cívic l'Artesà. Més d'una dècada després que un col·lectiu significatiu de músics i activistes del món folk iniciessin les seves accions de promoció i reivindicació de la música d'arrel tradicional, per fi, i aquest era aleshores un objectiu principal, es disposava d'un equipament destinat íntegrament a la programació, formació i difusió de la música folk. El passat mes d'octubre ho vàrem celebrar amb una petita festa amb totes les persones que, d'una o altra manera, han contribuït a la viabilitat del projecte.

Per celebrar com cal l'aniversari hem cregut que valia la pena fer-ho de la manera que més ens identifica: amb un concert del festival TRADICIONARIUS. Un concert que fos representatiu de l'evolució de la música folk en aquests 25 anys de CAT. Per això hem proposat als membres de dues bandes significatives dels anys 90, ja dissoltes, que tornessin per un dia a l'escenari: Primera Nota i La Carrau. I dues bandes actuals, una jove i l'altra joveníssima, molt lligades a la trajectòria del CAT aquesta darrera dècada: RIU i les Balkan Paradise Orquestra. Podrem veure i escoltar maneres molt diverses d'interpretar música d'arrel tradicional, instrumentacions, ritmes i harmonies que han estat influents en el panorama folk de cada moment al llarg d'aquests 25 anys. Hem triat aquestes quatre formacions però la veritat és que podrien ser algunes altres i l'objectiu també seria el mateix.

I amb la presència de Jaume Arnella, el degà de la música folk, que entronca directament amb el grup de folk de Barcelona –ara que hem celebrat el seu 50 aniversari– i que amb la seva personalitat i projectes ha anat marcant el camí de la música d'arrel tradicional i popular al nostre país.

UN CONCERT IMPOSSIBLE, un concert especial, que vol recordar moments creatius importants al llarg d'aquest camí. Recordar no per un exercici de nostàlgia, o no només per això, sinó per projectar cap al futur immediat la nostra feina de cada dia.

PRESENTACIÓ

El CAT va néixer per la combinació de diversos factors: per una banda, la persistència del grup de músics que una dècada abans havien començat a organitzar el primer festival folk de Barcelona des de l'època del GRUP DE FOLK, el SARAU de PRIMAVERA als jardins de l'Hospital de la Santa Creu i que l'any 1988 va crear el primer cicle del TRADICIONÀRIUS al Centre Cívic l'Artesà; i, per una altra, de l'oportunitat que va oferir l'Ajuntament de Barcelona en treure a concurs de gestió els primers equipaments culturals de la ciutat l'any 1992. Potser és poc conegut que l'Associació cultural per la Tradició Musical TRAM en un primer moment va optar a la gestió del Sant Andreu Teatre (SAT) que, finalment, va ser adjudicada al Teatre Urbà de Barcelona. Tanmateix els responsables culturals municipals d'aleshores: Oriol Bohigas, regidor, i Miquel Lumbierres, coordinador, ens van fer saber que consideraven que era un bon projecte. Uns mesos després, el regidor de Gràcia, Xavier Valls, anunciava el concurs de gestió per al Centre Cívic l'Artesà i vàrem decidir adaptar el projecte que ja teníem a les condicions tècniques de l'Artesà i a l'entorn de la vila de Gràcia.

Des de l'inici del TRADICIONÀRIUS aquest grup de músics, constituïts ja en l'Associació Cultural TRAM, va anar desplegant activitats sense tenir una seu estable. Entre d'altres:

- L'Orquestra Simfònica de la Canya, la primera orquestra simfònica de música tradicional del País, formada per músics de diversos grups de folk del moment
- La participació i organització de les presentacions dels grups folk al Mercat de Música Viva de Vic
- La participació a la Fira de la Cultura Popular de Barcelona: EXPOCULTURA 1994
- La creació i programació de la Mercè Folk
- La programació de la Plaça Rius i Taulet a la festa major de Gràcia, rebatejada com a plaça Folk i Torre i que avui dia es coneix com la Plaça del Folk a la plaça del Sol
- La creació dels Ministrils del Camí Ral, grup encarregat de posar la música del Toc d'Inici de les Festes de la Mercè; i la formació dels Ministrils de la Vila de Gràcia per la celebració del Bicentenari de la Festa Major de Gràcia
- L'organització d'alguns festivals a diverses poblacions: Roda Ter, Pobla de Segur, el Solc del Lluçanès...

Disposar d'una seu estable ha permès desplegar una programació regular de concerts i activitats al llarg d'aquests 25 anys. Amb la lògica variació del pas del temps, l'esquema bàsic s'ha mantingut:

- Una oferta trimestral de tallers de música i dansa
- El primer trimestre de cada any destinat al Festival TRADICIONÀRIUS
- La programació estable de concerts el segon i el quart trimestre de l'any
- Activitats complementàries: presentacions, exposicions, xerrades, publicacions...

- Acollida de grups residents al CAT: Kabum, La Colla Monumental, FORCAT, l'Associació de Veïns de la Travessia de Sant Antoni, la Coral Espígol...

Des de 1996, el CAT manté una activitat permanent al Pirineu, amb base al poble d'Arsèguel. A l'inici es programaven tallers intensius de cap de setmana, alguns d'ells de gran nivell artístic. El 2002 es va complementar amb l'oferta d'unes colònies d'estiu per a joves intèrprets folk. El 2008 amb el programa Folk a l'Escola destinat als/les alumnes de les escoles de les comarques pirinenques. I finalment, l'any 2009, es va crear l'Escola Folk del Pirineu amb el suport de l'Ajuntament d'Arsèguel, la Direcció General de Cultura Popular i Tradicional i la Diputació de Lleida – I.E.I. Institut d'Estudis Ilerdencs i altres institucions territorials.

LES PROGRAMACIONS

El CAT ha mantingut sempre una mirada oberta sobre les diferents propostes de cada moment. Hem intentat programar qualsevol música o grup que fes ús del repertori, dels instruments i de les estructures de la música tradicional –amb independència de l'opció estètica de cadascú–. De la reinterpretació fidel a la fusió, passant per la “riproposta”, tothom hi ha tingut cabuda.

Ha estat prioritària la programació de músics catalans, del principat i de la resta dels països catalans. Si més no, les propostes principals que anaven sorgint. Hem procurat també una presència destacada de músics i formacions de la península ibèrica i, en la mesura de les nostres limitades possibilitats, d'Europa i arreu del món. També d'aquells que, des de casa nostra, conreen la música tradicional d'altres cultures.

Sempre que ha estat possible, hem organitzat cicles temàtics amb l'objectiu de focalitzar l'atenció de públics diversos. N'és un exemple el cicle Euskal Herria al CAT. També, però, ens ha interessat servir de lloc de trobada per a músics i espai per a concerts de petit format. Aquesta idea finalment va trobar el seu encaix més permanent a partir de la reforma del local l'any 2008 amb els cicles continuats dels dimecres, La Taverna del CAT i Les Vespres dels dimecres a llarg del TRADICIONARIUS.

I, puntualment, ens hem convertit en productors o coproductors d'alguns projectes musicals de format i abast superior a l'habitual com ha estat el cas de l'Orquestra Simfònica de la Canya, Mar Mur, Pau i Treva, el concert General Moragues homenatge: 300 anys de cançons de lluita i resistència, Ovidi Popular, Escòcia-Catalunya o el 50è aniversari del Grup de Folk de Barcelona.

A vegades hem organitzat concerts especials, alguns de celebració (l'obertura del CAT, el tancament de l'Artesà abans de la reforma, la inauguració del nou CAT) i, darrerament i lamentablement, de posicionament del món de la música tradicional davant la situació injusta que pateixen una colla de representants polítics/es catalans/es; especialment per a nosaltres personificada en el nostre amic i col·lega Lluís Puig (Folk per a la llibertat, el novembre de 2017).

I, per descomptat, el CAT ha estat a disposició dels músics i grups que han volgut fer ús dels seus recursos o fer una presentació dels seus treballs. Sense un recompte al detall, sabem que al llarg d'aquests 25 anys han participat als tallers i activitats formatives més de 15.000 persones i han assistit a algun concert organitzat pel CAT més de 300.000. En darrer terme, sense ells, aquest projecte no hauria estat possible.

LES TRADICIONS DEL CAT

Al llarg d'aquest camí, algunes activitats anuals han anat configurant la pròpia tradició del CAT. És especialment significatiu per a nosaltres acollir l'orquestra Memorial Ricard Cuadra els dijous precedents a la festa de la Patum. Així com també el cap de setmana de les Illes coincidint amb la festa del Foguerons de Gràcia, o les programacions de Nadal, evocant tot un gènere de la música tradicional. Aquestes i algunes més són les activitats que, juntament amb el TRADICIONÀRIUS, marquen anualment el calendari del CAT.

LA COOPERACIÓ

El CAT, sigui ell el que proposa una iniciativa o el que participa a iniciatives d'altri, ha procurat mantenir una presència continuada en aquells projectes que cerquen una major difusió o un posicionament més central de la música tradicional.

Ho hem fet participant en organitzacions, com ara l'espai folk del Mercat de Música Viva, el Festival Altaveu, la Mercè Folk, la Fira Mediterrània de Manresa, la Plaça del Folk a la Festa Major de Gràcia, el Circuit Folc o la creació de la Xarxa Europea de Músiques i Danses Tradicionals.

Fins i tot, quan va ser necessari, va acollir durant uns anys l'Aula de Música Tradicional i Popular del Departament de Cultura de la Generalitat. O manté un conveni de col·laboració amb l'Escola Superior de Música de Catalunya per a l'organització d'algunes activitats i la presentació dels treballs de fi de carrera dels alumnes de l'especialitat de música tradicional.

El CAT manté una aliança permanent, estratègica, amb el festival Barnasants amb el que compartim criteris sobre la funció dels festivals culturals i interseccions sobre les programacions.

També pel que fa a les publicacions i edicions més enllà del segell discogràfic TRAM creat per l'associació gestora del CAT, s'han desplegat algunes iniciatives singulars com és el cas del programa Tradicionàrius de Ràdio 4, el Línia Folk a ICAT FM, de les revistes Caramella, Folk i Sons de la Mediterrània, el Circuit Folc o l'edició durant més de 10 anys del Tradifolk, l'agenda anual del sector o, des de fa un parell d'anys, l'edició de llibres *Músiques de Tabalers* (Atabalament i Kabum) o *Balls i Danses del Pirineu* (Pallars Jussà i Pallars Sobirà).

Al llarg del temps, el CAT ha establert aliances, convenis i acords amb nombroses institucions públiques i privades en els diferents àmbits de la música, la cultura, la llengua, l'educació i el món social per promoure i difondre la música d'arrel i tradicional. Això ha fet possible posar a l'abast a públics molt diversos.

El CAT ha estat disponible sempre a iniciatives culturals gracies, de proximitat, quan que les circumstàncies ho han requerit. El CAT forma part de la Xarxa de Cases de la Festa de Barcelona i de la Federació de Foguerons de Sa Pobla a Gràcia, i participa a la Taula d'Equipaments Culturals de Districte.